

TSHEKKOSLOVAKIAN KOMMUNISTISESTA PUOLUEESTA

*Puhe Kominternin Toimeenpanevan Komitean
Tshekkoslovakian valiokunnassa²¹
maaliskuun 27 pnä 1925*

Toverit! Jos jätämme syrjään eräät erilliset ja henkilölliset seikat, joita eräät toverit ovat asiaan sekoittaneet, niin Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa ilmenneet erimielisyydet voitaisiin sisällyttää seuraaviin 9 kysymykseen:

1) Onko Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa kriisi?

2) Mikä on kriisin perussyö?

3) Minkälainen on tämän kriisin luonne, t.s. mistä käsin uhkaa vaara, vasemmalta vaiko oikealta?

4) Kumpi näistä vaaroista — vasemmisto- vaiko oikeistovaara — on vaarallisempi?

5) Miksi oikealta uhkaava vaara on realistisempi vaara?

6) Miten on taisteltava oikeistovaaraa vastaan, että taistelun tuloksena olisi oikea bolshevisoituminen ja oikea ulospääsy kriisistä?

7) Mikä on lähin tehtävä Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen bolshevisoimisessa?

8) Kominternin oikeuksista sen kansallisiin jaostoihin nähden.

9) Tov. Kreibichistä ja kahtiajakautumisen uhkasta.

Onko Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa kriisi? On kyllä. Kumpikin puoli myöntää sen. Siitä ei ole erimielisyyttä niiden välillä. Tov. Shmeral meni pitemmälle sanoen, että kriisi on syvempi kuin mitä eräät toverit tavallisesti luulevat.

Mikä on kriisin perussy? Tov. Shmeral on aivan oikeassa väittäessään, että kriisin pääsyyinä ovat ne vaikeudet, joita vallankumouksellisesta nousukaudesta hiljaisuuden kauteen siirtyminen on aiheuttanut. Siirtymisvaihe, joka vaatii uutta suuntautumista, synnyttää puolueessa tavallisesti jonkinlaisen kriisin. Niin on nyt asianlaita Tshekkoslovakiassakin.

Minkälainen on tämän kriisin luonne ja mistä vaara uhkaa, vasemmalta vaiko oikealta? Tässäkin tov. Shmeral on oikeassa sanoessaan, että vaara uhkaa kummaltakin taholta — sekä vasemmalta että oikealta. On vaara, että yliarvioidaan osittaisvaatimusten merkitystä perusvaatimusten vahingoksi, että yliarvioidaan parlamenttitoiminnan merkitystä ja työtä ammatiliitoissa. Tämä on oikeistovaara, sillä se vie porvaristoon mukautumiseen. Toisaalta on olemassa vaara, että väheksytään osittaisvaatimuksia, parlamenttitoimintaa, työtä ammatiliitoissa y.m. Se on vasemmistovaara, sillä se johtaa joukoista irtautumiseen ja lahkolaisuuteen. Tov. Shmeralin halu ottaa keskusta-asenne tässä kahden vastakkaisen syrjäpoikkeaman välisessä taistelussa on aivan ymmärrettävä pyrkimys. Ikävä vain, ettei hän ole onnistunut pysymään tällä kannallaan ja että hän on lähtenyt laahustamaan oikeistolaisten perästä.

Kumpi näistä vaaroista on vakavampi, vasemmistovaara vaiko oikeistovaara? Mielestäni tov. Shmeral ei ole tehnyt tätä kysymystä itselleen täysin selväksi. Hän suuntaa arvostelunsa etupäässä vasemmistolaisia vastaan luullen päävaaran uhkaavan siltä taholta. Tosiasiat kuitenkin osoittavat, että päävaara uhkaa oikealta eikä vasemmalta. Tov. Shmeral ei ole ymmärtänyt sitä, ja se on hänen ensimmäinen virheensä.

Miksi oikealta uhkaava vaara on pahin vaara tällä hetkellä? Kolmesta syystä.

Ensiksikin. Siirtyminen nousukaudesta hiljaisuuden kauteen jo sellaisenaan, luonteensa mukaisesti, lisää oikealta uhkaavan vaaran mahdollisuuksia. Kun nousukausi synnyttää vallankumouksellisia harhaluuloja tehden päävaaraksi vasemmistovaaran, niin hiljaisuus päinvastoin synnyttää sosialidemokraattisia, reformistisia harhaluuloja luoden oikeistovaaran päävaaraksi. Vuonna 1920, työväenliikkeen ollessa nousuvaiheessa, Lenin kirjoitti kirjassensa „Vasemmistolaisuus“ lastentautina“. Miksi Lenin kirjoitti juuri tuon kirjasen? Siksi, että vasemmistovaara oli silloin pahimpana vaarana. Luulen, että jos Lenin olisi elossa, niin hän kirjoittaisi nyt uuden kirjasen „Oikeistolaisuudesta vanhuudentautina“, sillä nyt hiljaisuuden kaudella, jolloin sovittelun harhat tulevat kasvamaan, on oikeistovaara pahin vaara.

Toiseksi. Tšhekkoslovakian kommunistisessa puolueessa on vähintään 70 prosenttia kaikista jäsenistä entisiä sosialidemokraatteja, kuten tov. Shmeral selosti. Tuskin tarvinnee todistella sitä, että tällaisessa puolueessa sosialidemokraattiset jälkisairaudet eivät ole ainoastaan mahdollisia, vaan väistämättömiäkin. Sano-

mattakin on selvää, että tämä seikka ei voi olla lisäämättä oikealta uhkaavaa vaaraa.

Kolmanneksi. Tshekkoslovakian valtio on tshekkien kansallisen voiton tuloksena syntynyt valtio. Tshekit ovat jo saaneet kansallisen valtionsa vallitsevana kansakuntana, työläisten elämä siellä on toistaiseksi kohtalaisen hyvää: ei ole työttömyyttä, kansallisen valtion aatteeseen hurmaantuminen on aivan ilmeistä. Kaikki tämä ei voi olla synnyttämättä harhaluuloja kansallisesta sovinnosta eri luokkien välillä Tshekkoslovakiassa. Sanomattakin on selvää, että tämä seikka puolestaan synnyttää ja lisää oikealta uhkaavaa vaaraa. Siitä myös on löydettävissä syy siihen, miksi jakautuminen oikeistolaisten ja vasemmistolaisten välillä tapahtui kansallista linjaa, miksi slovakit ja saksalaiset (sorretut kansallisuudet) osoittautuivat olevan vasemalla sivustalla ja tshekit päinvastaisella sivustalla. Tov. Shmeral puhui tällaisen jakautumisen vaarallisuudesta. Se on tietysti totta. Mutta totta on myöskin se, että sellainen jako on täysin ymmärrettävä, jos otamme huomioon edellämainitut Tshekkoslovakian valtion kansalliset erikoisuudet ja tshekkien hallitsevan aseman siinä.

Tällaiset ovat ne perussyyt, mitkä tekevät oikeistovaaran Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa erittäin vakavaksi vaaraksi.

Kuinka on käytävä taistelua oikeistovaaraa vastaan Tshekkoslovakian kommunistisessa puolueessa? Tämä kysymys vie meidät itse erimielisyyksien olemukseen. Tuntuisi siltä, että tätä vaaraa vastaan olisi käytävä mitä päättävintä ja armottominta taistelua. Mutta tshekkiläisillä kommunisteilla on käynyt päinvastoin.

Taisteleeko tov. Shmeral oikeistovaaraa vastaan? Kyllä, taistelee. Mutta hän taistelee sillä tavoin, että oikeistolaisten hävittämisen asemesta hänellä syntyy lopputuloksena oikeistolaisten suosimista, tukemista, heidän suojaamistaan vasemmistolaisten iskuilta. Tämä tuntuu hieman oudolta, toverit, mutta niin asia kuitenkin on. Se on tov. Shmeralin toinen ja perusvirhe.

Päätelkää itse.

1. Tosiasia on, että on olemassa trotskilaisuutta kannattava tov. Kreibichin kirjoitus. Tosiasia on, että tuo asiakirja tunnetaan puoluepiireissäkin ja että se käy kädestä käteen. Tuo asiakirja olisi pitänyt vetää esiin ja lyödä sen kirjoittaja, lyödä aatteellisesti, työläisten silmissä, jotta puolueelle olisi voitu antaa mahdollisuus päästä selville trotskilaisuuden vaarallisuudesta ja kasvattaa kaadereita bolshevismin hengessä. Sillä mitä muuta on trotskilaisuus, ellei oikeistosiipi kommunismissa, ellei oikealta uhkaava vaara? Miten tov. Shmeral menetteli tässä tapauksessa? Sensijaan, että olisi saattanut kysymyksen tov. Kreibichin trotskilaisesta kannasta koko puolueen tietoon, hän otti ja hämäsi koko asian, painoi sen villasella, vei sen puolueen kulissien taa ja siellä „ratkaisi“ sen kaikessa hiljaisuudessa tavallisten „väärinkäsitysten“ ratkaisemisen järjestyksessä. Se oli eduksi trotskilaisuudelle ja tov. Kreibichille. Puolueelle se koitui vahingoksi. Oikeistolaisia vastaan käytävän taistelun asemesta syntyikin oikeistolaisten suojaamista.

2. Tunnettua on, että kolmen ammattiliiton — kuljetustyöläisten, puunjalostusteollisuuden ja rakennustyöläisten liiton — eräät johtomiehet ovat julkais-

seet tunnetun asiakirjan, jossa vaaditaan ammattiliitoille täyttä riippumattomuutta puolueesta. Tunnettua on, että tämä asiakirja todistaa Tshekkoslovakian ammattiliittojen sisällä olevan melkoisesti oikeistoaineiksia. Tämä asiakirja olisi pitänyt käsitellä koko puolueen edessä ja varottaa puoluetta vaarasta, että ammattiliitot voivat irtautua siitä. Miten tov. Shmeral menetteli tässä tapauksessa? Hän otti ja hämäsi tämänkin kysymyksen poistaen tuon asiakirjan liikkeestä ja peittäen sillä tavoin sen puoluejoukkojen silmiltä. Ja niin jäivät oikeistolaiset ehjiksi ja „puolueen arvovalta“ tuli tyydytetyksi. Ja tätä sanotaan taisteluksi oikeistolaisia vastaan!

3. Tunnettua on, että parlamentin kommunistisessa edustajaryhmässä on oikeistoaineiksia. Tunnettua on, että nämä ainekset tempautuvat vähän väliä pois puolueen johdon alta yrittäen asettua puolueen Keskuskomiteaa vastaan. Taistelu näitä aineksia vastaan on tuiki tärkeä välttämättömyys, erikoisesti nyt, erikoisesti nykyisissä hiljaisuuden oloissa. Miten tov. Shmeral taistelee tätä vaaraa vastaan? Sensijaan, että paljastaisi kommunistisen parlamenttiryhmän oikeistoaineikset, hän ottaa heidät suojelukseensa ja pelastaa heidät venyvällä päätöslauselmalla puoluejohdon tunnustamisesta, mikä hyväksyttiin kulissien takana käydyn sisäisen taistelun seurauksena, puolueen olemassaolon neljäntenä vuonna. Tulos oli taaskin sama: oikeistolaiset voittivat, puolue jäi tappiolle.

4. Ja lopuksi Bubnikin juttu. Minun on sanottava, toverit, ettei hiljaisuuden kausi ole kaikenlaisten esiintymisten puuttumisen kautta. Hiljaisuuden kausi on proletaaristen armeijoiden muodostamis- ja koulutus-

kautta, niiden vallankumoukseen valmistamisen kautta. Mutta proletaarisia armeijoita voidaan kouluttaa vain esiintymisten kulussa. Tshekkoslovakiassa viime aikana alkanut elinkustannusten nousu on yksi edullisia ehtoja näitä esiintymisiä varten. Tunnettua on, että Tshekkoslovakian kommunistinen puolue käytti tilaisuutta hyväkseen ja järjesti hiljattain useita mielenosoituksia elinkustannusten kallistumisen johdosta. Tunnettua on, että oikeistokommunisti Bubnik, joka on nyttemmin erotettu puolueesta, käytti myös tilaisuutta hyväkseen ja yritti tehdä tyhjäksi työläisten esiintymisen, antaen puolueelle iskun selkään. Mitä tov. Shmeral teki varjellakseen puoluetta oikeistolaisten selustaiskuilta? Sensijaan, että olisi käyttänyt Bubnikin „tapausta“ hyväkseen ja olisi armotta paljastanut puolueelle tämän asian valossa koko oikeistolaisten ryhmän, tov. Shmeral supisti oikeistolaisia koskevan periaatteellisen kysymyksen Bubnikia koskevaksi yksityiseksi asiaksi, vaikka koko maailma tietää, ettei Bubnik ole yksin, että hänellä on kannattajia sekä ammattiliitoissa, parlamentin kommunistisessa edustajaryhmässä että lehdistössä. Pienellä uhrauksella (Bubnikin erottamisella) hän pelasti oikeistoryhmän tuholta Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen perusetujen vahingoksi. Ja tätä tov. Shmeral nimittää taistelutaktiikaksi oikeistolaisia vastaan!

Tov. Shmeral nimittää tätä taktiikkaa „hienoksi“, „hienotunteiseksi“ taktiikaksi. Mahdollisesti tämä taktiikka on todella hienoa, mutta siitä, ettei sillä ole mitään yhteistä bolshevistisen taktiikan kanssa, joka edellyttää leppymätöntä taistelua oikeistolaisia vastaan,— siitä ei voi olla epäilystä. Tov. Shmeral unoh-

taa venäläisen sananlaskun: „ohuesta paikasta repeää“. Hän on unohtanut sen, ettei hienous voi varjella romahdukselta. Niin sitten kävikin, kuten tunnettua, sillä tämä „hieno“ taktiikka oikeistolaisia kohtaan repesi ja romahti heti ensimmäisessä koetuksessa, jolloin tällä taktiikalla ruokittu Bubnikin ryhmä oli vähällä tehdä tyhjäksi tshekkiläisen proletariaatin äskeisen esiintymisen. Oikeistolaisten voimistuminen ja Bubnikin petturuus — se on tulos тов. Shmeralin „hienosta“ taktiikasta. Siksi olenkin sitä mieltä, että тов. Shmeralin „hieno“ taktiikka on oikeistolaisten pelastamisen taktiikkaa, kriisin syventämisen taktiikkaa, taktiikkaa, joka voi viedä puolueen turmioon.

Miksi vanha sosialidemokratia vallankumouksellisenä puolueena tuhoutui? Muun muassa siksi, että Kautsky ja kumpp. soveltivat todellisuudessa „hienoa“ oikeistolaisten suojaamisen ja pelastamisen taktiikkaa, „hienotunteista“ „yhtenäisyyden ja rauhan“ taktiikkaa Ed. Bernsteinin ja kumpp. suhteen. Mikä siitä oli seurauksena? Seurauksena oli se, että kriittisellä hetkellä, juuri sodan edellä, oikeistososialidemokraatit kavalsivat työväen asian, „ortodoksit“ joutuivat oikeistolaisten vangeiksi ja sosialidemokratia kokonaisuudessaan osoittautui olevan „elävä ruumis“. Pelkään, että kommunistiselle puolueelle Tshekkoslovaakiassa voi ajan mittaan käydä samoin, jos te ette ota nopeasti ja päättäväisesti тов. Shmeralin „hienon“ taktiikan tilalle bolshevistista armottoman taistelun taktiikkaa oikeistolaisia ryhmittymiä vastaan kommunistisessa liikkeessä. Tällä en suinkaan halua asettaa тов. Shmeralia samalle laudalle sosialidemokraattien kanssa. En missään nimessä. Hän on epäilemättä

kommunisti ja mahdollisesti mainiokin kommunisti. Mutta minä haluan sanoa, että ellei hän luovu „hienosta“ taktiikastaan, niin hän luisuu väistämättömästi sosialidemokratiaan.

Mikä on Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen lähin tehtävä?

Sen lähimpänä tehtävänä on se, että taistellen „ultravasemmistolaisia“ syrjäpoikkeamia vastaan on ryhdyttävä päättäväiseen taisteluun oikealta uhkaavaa vaaraa vastaan, päämääränä oikeistolaisten täydellinen eristäminen ja heidän lopullinen murskaaminen. Puolueen kaikkien todella vallankumouksellisten ainesten yhdistäminen oikeistolaisten ryhmittymien täydellistä hävittämistä varten — sellainen on puolueen tehtävä, sellainen on ulospääsy kriisistä. Ilman sitä on turhaa ajatellakaan Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen bolshevisoimista.

Tämä ei tietenkään merkitse vielä sitä, että kaikki ja kaikenlaiset oikeistolaiset olisi ehdottomasti erotettava. Erottaminen ei ole ratkaiseva keino taistelussa oikeistolaisia vastaan. Pääasia on se, että periaatteellisen taistelun kulussa oikeistoryhmittymät lyödään aatteellisesti ja moraalisesti, vetäen puolueen laajat jäsenjoukot mukaan tähän taisteluun. Tämä on eräs pääasia ja eräs tärkeä keino puolueen kasvattamiseksi bolshevismiin hengessä. Erottamisen pitää olla luonnollisena seuraamuksena vastustajan aatteellisesta murskaamisesta, jos erottaminen on todella välttämätöntä. Tässä suhteessa vasemmistolaiset tekivät Tshekkosloveniassa suuren virheen pitäen liikaa kiirettä Bubnikin erottamisessa. Sen sijaan, että olisivat käyttäneet Bubnikin „tapausta“ loppuun asti ja

sitoneet sen oikeistolaisten periaatteelliseen kantaan suhteessa joukkoesiintymisiin ja paljastaneet heidän todelliset kasvonsa, he kiiruhtivat erottamaan hänet, katkaisten siten itseltään kaikki tiet pitemmälle menevään hyökkäykseen oikeistolaisia vastaan tällä pohjalla.

Mitä tulee Kominternin oikeuksiin ja sen puuttumiseen kansallisten puolueiden asioihin, niin minä olen jyrkästi eri mieltä niiden eräiden tovereiden kanssa, jotka esittivät näiden oikeuksien supistamista. He haluavat sitä, että Komintern muuttuisi tähtien yläpuolella olevaksi järjestöksi, joka seuraisi välinpitämättömänä, mitä eri puolueissa tapahtuu, ja rekisteröisi kärsivällisesti tapahtumia. Ei, toverit, Komintern ei voi tulla tähtien yläpuolella olevaksi järjestöksi. Komintern on proletariaatin taistelujärjestö, se on sydänjuuriltaan sidottu työväenliikkeeseen eikä se voi olla puuttumatta eri puolueiden asioihin tukien vallankumouksellisia aineksia ja taistellen niiden vastustajia vastaan. Tietysti puolueilla on oma sisäinen autonomiansa, puolueiden edustajakokouksien pitää olla vapaita ja keskuskomiteat on valittava edustajakokouksissa. Mutta jos tästä tehdään sellainen johtopäätös, että Kominternilta kielletään johtamisoikeus ja siis myöskin puuttumisoikeus, — se merkitsee toimimista kommunismin vihollisten hyväksi.

Ja lopuksi тов. Kreibichistä. Mielestäni koko hänen puheensa tarkoituksena oli peloitella joitakuuta kahtiajaon uhkalla. Älkää koskeko Brünnin oikeistolaisiin, sanoi hän, muutoin käy huonosti, älkää taistelko heitä vastaan, muutoin tulee kahtiajakautuminen. Mikäs siinä, katsotaan. Älköön тов. Kreibich vaan

peloitelko meitä, ei hän kuitenkaan saa meitä pelästymään. Hän ei voi olla tietämättä sitä, että me olemme olleet tulessa ennenkin ja ettei meikäläisiä voida pelästyttää kahtiajaolla uhkaillemalla. Ja jos hän saa päähänsä siirtyä uhkauksista tekoihin, niin rohkenen vakuuttaa hänelle, että siitä joutuu kärsimään vain hän eikä kukaan muu.

Teen yhteenvedon. Puolueessa on kriisi. Kriisin syyt ovat selvät. Päävaara uhkaa oikealta. Tehtävänä on päättäväinen ja leppymätön taistelu tätä vaaraa vastaan. Puolueen kaikkien vallankumouksellisten ainesten yhdistäminen oikeistolaisten lyömiseksi täydellisesti — siinä on ulospääsy kriisistä.

Hiljaisuuden kausi on käytettävä hyväksi puolueen lujittamiseksi, sen bolshevisoimiseksi ja saatava se sellaiseen kuntoon, että se olisi „aina valmiina“ kaikkien mahdollisten „selkkautumisten“ varalta, sillä „ei tiedetä päivää, ei hetkeä“, jolloin „ylkä saapuu“ ja avaa tien uuteen vallankumoukselliseen nousuun.

*„Pravda“ № 72,
maaliskuun 29 pnä 1925*